

Sider, fordi man ikke havde understøttet ham i Gjennemførelsen af et Forslag, af hvilket han i Salens Lov gav et Omrids. Jeg søgte dengang, saa godt det kunde lade sig gjøre efter de kaldte Dtringer, at samle disse Omrids til en Fæstelsningslov, som Ministeren havde fremsat, og jeg rettede derpaa det Spørgsmaal til ham, om det turde forventes, at Ministeriet i sin Heelhed vilde gaae ind paa en Lov som den, der nu var skitsferet, dersom det viste sig, at ogsaa Rigsdagen vilde gaae ind derpaa. Ministeren svarede dertil, at han ikke fandt sig beføiet til at give Svar paa en saadan Udtalelse fra et enkelt Medlem. Da derpaa første Behandling sluttedes, foreslog jeg et Udvalgs Nedsættelse, for om muligt at dettes Opfordring til Indenrigsministeren kunde findes et Svar værdigt. Folkethinget gik ind herpaa; et Udvalg nedsattes, men der kom ikke Noget ud af Sagen. Derved begraveedes dette Forslag. Det tredie er fremskommet i en motiveret Dagsorden i Landsthinget. Denne Dagsorden fandt Tilslutning hos den nuværende høitærede Indenrigsminister, men vi have hørt igaar, at den ærede Minister ikke destomindre er en Modstander af 2 og det meget væsentlige af de i Dagsordenen indeholdte Momenter. Vi hørte endvidere, at den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) var en bestemt Modstander af et 3die Punkt, der ligeledes er et Hovedpunkt. Under disse Omstændigheder vil jeg henstille, om det vel er rimeligt, at man tør vente nogen Lov om Fæstes Overgang til Selveiendom paa dette Grundlag; men dersom dette forholder sig saaledes, da troer jeg, der er en ret indtrængende Opfordring til at opkaste det Spørgsmaal: „Er det vel rimeligt, at vi overhovedet nogenstunde ville naae til en Lov om Fæstes Overgang til Selveiendom?“ Jeg for mit Bedkommende besvarer dette Spørgsmaal benegtende, jeg troer det ikke længere. Der var en Tid, da jeg var overbevist, ikke blot om, at Loven var reifærdig, at man uden at krænke Retfærdighedens og Billighedens Forordringer kunde gennemføre den — derom er jeg overbevist endnu — men at ogsaa Gjennemførelsen var mulig. Jeg er traadt ind i denne Sal med en saadan Forventning, men

det varede ikke ret længe, inden jeg begyndte at tvivle. To Aar vare ikke forløbne, inden jeg tvivlede stærkt, og efterat den nysnævnte Indenrigsminister i 1855 havde stillet sig til det nu foreliggende Forslag saaledes, som det dengang skete, og til sit eget Forslag saaledes, som det skraa efter skete, saa har der hos mig ikke været noget Haab om at faae sat en saadan Lov igjennem, og efter hvad der nylig er passeret her i Salen, navnlig i Mødet igaar, troer jeg, der er mindre Haab derom, end der nogenstunde tidligere har været. I to Henseender er Sagens Stilling ikke væsentlig forandret. Regeringens Stilling er omtrent nu som den har været hele Tiden: snart har Regeringen principmæssig modsat sig Sagen, snart har den trukket Bæler paa Fremtiden, men i alle Tilfælde intet Bestemt lovet. At det andet Things Stilling vil være væsentlig forandret, har jeg heller ikke Grund til at troe. Alle de Forslag, som herfra ere gaaede derover til, ere ikke komne videre, alle Spørgsmaal indad og ingen udad; men i eet Punkt er Sagens Stilling væsentlig forandret.

Efterat nemlig den Rigsdagsmand, der er Forfatter af det nu foreliggende Lovforslag, og som hidtil har været en væsentlig Støtte derfor, har udtalt sig saaledes, som vi hørte igaar, kan det ikke længere siges, at der i den ene Afdeling af Rigsdagen er en stor Samstemning om dette Lovforslag, saaledes som der tidligere har været. Dette er et meget betydeligt Tilbagefærdigt; det nytter ikke, at vi forfølge det for os selv; det er et saa betydeligt Tilbagefærdigt, at det i mine Dine maa svække det svage Haab, der tidligere var om at faae denne Lov gennemført, saa at jeg troer, man nu kan sige, der er intet Haab mere.

Naar man nu er kommen til den Overbeviisning, saa vil det næste Spørgsmaal være, hvad er der da nu at gjøre i denne Sag? En æret Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Blitrens-Ginecke) har bebudet en Dagsorden; den kjender jeg endnu ikke, og kan altsaa ikke udtale mig derom. Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har yttret den Formening, at det